

Anatomia Humana: Esplancnologia

2013/2014

Codi: 103593

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502442 Medicina	FB	2	1

Professor de contacte

Nom: Rosa Maria Mirapeix Lucas

Correu electrònic: Rosa.Mirapeix@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

És convenient que l'estudiant hagi assolit coneixements i competències bàsiques de les assignatures d'Anatomia Humana impartides en el primer curs del grau de medicina, així com unes competències bàsiques d'autoaprenentatge i de treball en grup.

Objectius

L'assignatura Anatomia Humana: esplancnologia és una assignatura que s'imparteix en el 1er quadrimestre del segon curs del Grau de Medicina.

Els objectius generals de l'assignatura són:

- L'estudi del desenvolupament dels aparells respiratori, urogenital i digestiu.
- L'estudi de les estructures anatòmiques i l'organització dels diferents aparells i sistemes corporals en estat de salut (aparell respiratori, urogenital i digestiu).

Els objectius formatius generals de l'assignatura són:

- Aprendre i utilitzar correctament la nomenclatura anatòmica dels diferents aparells i sistemes corporals
- Saber i identificar les diferents estructures anatòmiques que integren els diferents aparells i sistemes del nostre cos
- Capacitar a l'alumne l'aplicació dels coneixements embriològics i anatòmics en la deducció de patologies i/o malformacions
- Adquirir habilitats pràctiques

Competències

Medicina

- Demostrar que comprèn els agents causants i factors de risc que determinen els estats de salut i el desenvolupament de la malaltia
- Demostrar que comprèn l'estructura i funció dels aparells i sistemes de l'organisme humà normal en les diferents etapes de la vida i en els dos sexes
- Demostrar que comprèn les ciències bàsiques i els principis en els que es fonamenten
- Demostrar que coneix i comprèn l'anatomia descriptiva i funcional, macro i microscòpica dels diferents aparells i sistemes, així com l'anatomia topogràfica, la seva correlació amb les exploracions complementàries bàsiques i els mecanismes de desenvolupament

- Demostrar que es coneix adequadament la llengua anglesa, tant oralment com per escrit, per poder comunicar-se científicament i professionalment amb eficàcia.
- Demostrar un nivell bàsic d'habilitats de recerca.
- Demostrar, en l'activitat professional, un punt de vista crític, creatiu i orientat a la recerca.
- Ensenyar i comunicar a altres col·lectius professionals els coneixements i les tècniques apreses.
- Mantenir i actualitzar la seva competència professional, prestant una importància especial a l'aprenentatge autònom de nous coneixements i tècniques i a la motivació per la qualitat.
- Organitzar i planificar adequadament la càrrega de treball i el temps en les activitats professionals
- Reconèixer com a valors professionals l'excel·lència, l'altruisme, el sentit del deure, la compassió, l'empatia, la honradesa, la integritat i el compromís amb els mètodes científics
- Valorar críticament i utilitzar les fonts d'informació clínica i biomèdica per obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i sanitària

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els coneixements anatòmics adquirits per produir textos estructurats de revisió.
2. Conèixer i utilitzar correctament la nomenclatura anatòmica internacional.
3. Demostrar que es coneix adequadament la llengua anglesa, tant oralment com per escrit, per poder comunicar-se científicament i professionalment amb eficàcia.
4. Demostrar un nivell bàsic d'habilitats de recerca.
5. Demostrar, en l'activitat professional, un punt de vista crític, creatiu i orientat a la recerca.
6. Descriure els fonaments científics de l'anatomia humana.
7. Descriure l'organització anatòmica general dels aparells i sistemes del cos humà en estat de salut.
8. Descriure les estructures anatòmiques mitjançant la inspecció, la palpació i/o la utilització de diferents tècniques de diagnòstic per la imatge.
9. Descriure les estructures anatòmiques, l'organització i la morfogènesi de l'aparell locomotor, del sistema cardiovascular, de l'aparell respiratori, de l'aparell digestiu, de l'aparell urogenital, del sistema nerviós central i perifèric i dels òrgans dels sentits.
10. Diferenciar els tipus de teixits per les seves característiques histològiques i funcionals.
11. Ensenyar i comunicar a altres col·lectius professionals els coneixements i les tècniques apreses.
12. Explicar la formació del disc embrionari i els seus principals derivats.
13. Identificar els mecanismes morfogenètics de les principals alteracions en el desenvolupament de l'aparell locomotor, del sistema cardiovascular, de l'aparell respiratori, de l'aparell digestiu, de l'aparell urogenital, del sistema nerviós central i perifèric, i dels òrgans dels sentits
14. Identificar les estructures anatòmiques que configuren els diferents aparells i sistemes corporals en estat de salut, mitjançant la inspecció, la palpació i/o la utilització de mètodes macroscòpics i diferents tècniques de diagnòstic per la imatge.
15. Identificar les estructures anatòmiques que constitueixen els diferents aparells i sistemes corporals en estat de salut en les grans etapes del cicle vital i en els dos sexes.
16. Identificar les principals tècniques utilitzades en un laboratori d'anatomia humana.
17. Identificar, a nivell bàsic, el sistema de donació i els protocols d'utilització de cossos a la Facultat de Medicina.
18. Mantenir i actualitzar la seva competència professional, prestant una importància especial a l'aprenentatge autònom de nous coneixements i tècniques i a la motivació per la qualitat.
19. Organitzar i planificar adequadament la càrrega de treball i el temps en les activitats professionals.

Continguts

A- Aparell respiratori: Desenvolupament morfogenètic i bases de les seves alteracions. Nas i sinus paranasals. Laringe. Tràquea i bronquis. Pulmons. Pleura. Mediastí. Vasos i nervis de l'aparell respiratori.

B- Aparell urogenital: Desenvolupament morfogenètic i bases de les seves alteracions. Ronyons, urèters, bufeta urinària, uretra. Testicles i vies espermàtiques. Pròstata. Penis. Ovaris. Úter i trompes uterines. Vagina i vulva. Mama. Vasos i nervis de l'aparell urogenital.

C- Aparell digestiu: Desenvolupament morfogenètic i bases de les seves alteracions. Boca, llengua, dents i glàndules salivals. Òrgans branquidògens. Faringe. Esòfag. Estómac. Duodè, pàncrees i melsa. Jejú i íleon. Budell gros. Fetge i

vies biliars. Cavitat abdominopelviàna. Peritoneu. Vasos i nervis de l'aparell digestiu.

Metodologia

D'acord amb els objectius de l'assignatura, la metodologia docent del curs es basa en les següents activitats:

ACTIVITATS DIRIGIDES:

Classes teòriques: Exposició sistematitzada del temari de l'assignatura, donant rellevància als conceptes més importants. L'alumne adquireix els coneixements bàsics de l'assignatura assistint a les classes magistrals i complementant-les amb l'estudi personal dels temes explicats. Es programen 38 hores de classes teòriques.

Pràctiques d'aula: Sessions amb un nombre més reduït d'alumnes per a la discussió i resolució d'exercicis de caràcter pràctic. Es programen 5,5 hores per grup. Els coneixements adquirits en les classes de teoria i en l'estudi personal s'apliquen a la resolució de casos clínics que es plantegen en els seminaris. Els alumnes treballen en grups reduïts.

Pràctiques de laboratori: Els alumnes assistiran en grups reduïts a la sala de dissecció per estudiar els diferents continguts temàtics de l'assignatura en preparacions anatòmiques d'espècimens humans i la seva correlació amb tècniques de diagnòstic per imatge (radiologia, tomografia computaritzada, ressonància magnètica, ecografia, etc.). L'objectiu és consolidar els coneixements adquirits en les classes teòriques, pràctiques d'aula, tutories i a les activitats autònomes. Es programen 8 hores per grup de pràctiques.

ACTIVITATS SUPERVISADES:

Tutories: Les tutories es realitzaran de forma personalitzada al despatx del professor (horari a convenir). Les tutories tenen com a objectiu clarificar conceptes, assentar els coneixements adquirits i facilitar l'estudi per part dels alumnes. També poden ser utilitzades per resoldre dubtes que els alumnes tinguin sobre la preparació dels seminaris.

ACTIVITATS AUTÒNOMES:

Lectura comprensiva de textos i articles. Estudi personal. Realització d'esquemes i resums. Assimilació conceptual dels continguts de l'assignatura. Preparació del dossier.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	38	1,52	2, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16
Pràctiques de laboratori	8	0,32	2, 3, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17
Seminaris	5,5	0,22	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19
Tipus: Supervisades			
Tutoritzades	16	0,64	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19
Tipus: Autònomes			
Activitats autònomes	75	3	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19

Avaluació

Les competències d'aquesta assignatura seran avaluades mitjançant:

- Prova objectiva de resposta múltiple dels coneixements adquirits (60% de la nota)
- Avaluació a la sala de dissecció dels coneixements adquirits mitjançant el reconeixement d'estructures anatòmiques i/o resolució de preguntes teòriques plantejades sobre les preparacions (35% de la nota). Es necessari haver tingut una nota = o > 4,0 a la prova objectiva perquè aquesta avaluació repercuteixi a la nota parcial i final.
- Avaluació continuada amb la resolució d'un qüestionari després de l'activitat dirigida (5%)

L'assignatura es divideix en dues parts. Cada part correspon al 50% de l'assignatura. L'assignatura programarà una prova parcial eliminatòria (s'elimina amb una nota = o > 5,0) per cadascuna de les parts. La qualificació final de cada part es farà segons el descrit en el primer paràgraf (examen de proves objectives, avaluació a la sala de dissecció i avaluació continuada).

D'acord amb el calendari docent de la Unitat de Ciències Mèdiques Bàsiques (Unitat de Bellaterra) es programarà un examen final. Els alumnes que superin les avaluacions parcials no estaran obligats a fer l'avaluació final.

- S'hauran de presentar a l'avaluació final:
  - Els alumnes que hagin superat les proves parcials (nota = o > 5,0) però vulguin pujar nota d'un o dels dos parcials (la nota més alta és la que es comptabilitzarà a la nota final de l'assignatura).
  - Els alumnes que no hagin superat (nota < 5,0) d'un o dels dos parcials.
  - Els alumnes que no s'hagin presentat a qualsevol de les proves parcials.
- A l'avaluació final s'avaluarà els continguts impartits en cadascuna de les parts per separat. La qualificació final de cada part (50% primer parcial i 50% segon parcial) es farà segons el descrit en el primer paràgraf (examen de proves objectives, avaluació a la sala de dissecció i avaluació continuada). Els alumnes que es presentin a l'avaluació final mantindran la nota obtinguda en l'avaluació continuada de la primera i segona part de l'assignatura.

La qualificació final tindrà una expressió numèrica, amb un decimal, a l'escala 0-10 i amb l'equivalència qualitativa d'acord amb els criteris de la UAB, de suspens (0-4,9), aprovat (5,0-6,9), notable (7,0-8,9) i excel·lent (9,0-10,0) (amb l'opció d'assolir la qualificació de Matrícula d'Honor).

El procediment de revisió de les proves s'ajustarà a la normativa vigent de la UAB i en tot cas serà de forma individual amb l'alumne.

Es considera alumne no presentat, aquell que no s'ha presentat a cap convocatòria d'examen.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació continuada	5%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19
Prova a la sala de dissecció	35%	3,5	0,14	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19
Proves objectives	60%	2	0,08	1, 2, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17

Bibliografia

Llibres de text: (per ordre alfabètic)

- Drake RL, Vogl W, Mitchell AW (2010). Gray - Anatomía para estudiantes. 2ª ed. Madrid: Elsevier Science.
- García-Porrero JA, Hurlé JM (2005). Anatomía Humana Ed. Mc Graw Hill
- Lippert H (2010) . Anatomía con orientación clínica para estudiantes. 1ª ed. Madrid. Marbán libros.
- Sadler TW (2010). Langman Embriología Médica. 11ª ed. Madrid: Wolters Kluwer

Atlas d'anatomia:

- Rohen JW, Yokochi C, Lütjen-Drecoll E (2011). Atlas de Anatomía humana. 7ª ed. Madrid: Elsevier Science
- Schünke M, Schulte E, Schumacher U (2010). Prometheus. 2ª ed. Madrid. Panamericana